

บทที่ 5

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องความคาดหวังของอาจารย์ผู้สอนและผู้บริหารต่อห้องสมุดโรงเรียนโสตศึกษา ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ศึกษาห้องสมุดโรงเรียนโสตศึกษาในด้านต่าง ๆ คือ 1) สภาพแวดล้อม 2) บุคลากรห้องสมุดที่มีความสามารถในการสื่อสารกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน 3) ทรัพยากรสารสนเทศ 4) การบริการของห้องสมุด และ 5) การประชาสัมพันธ์โครงการของห้องสมุด ในประเด็นดังนี้

1. ศึกษาสภาพปัจจุบันของห้องสมุดโรงเรียนโสตศึกษาตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนและผู้บริหาร
2. ศึกษาความคาดหวังของอาจารย์ผู้สอนและผู้บริหาร
3. เปรียบเทียบความคาดหวังของอาจารย์ผู้สอนตามตัวแปร เพศ ระดับการศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนและลักษณะของการได้ยิน
4. เปรียบเทียบความคาดหวังของผู้บริหารตามตัวแปร เพศ ระดับการศึกษา และตำแหน่งความรับผิดชอบ
5. เปรียบเทียบความคาดหวังของอาจารย์ผู้สอนและผู้บริหาร

สมมติฐานการวิจัย

1. อาจารย์ผู้สอนที่มี เพศ ระดับการศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน และลักษณะของการได้ยินต่างกัน มีความคาดหวังต่อห้องสมุดโรงเรียนโสตศึกษาในด้าน 1) สภาพแวดล้อม 2) บุคลากรห้องสมุดที่มีความสามารถในการสื่อสารกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน 3) ทรัพยากรสารสนเทศ 4) การบริการของห้องสมุด และ 5) การประชาสัมพันธ์โครงการของห้องสมุด แตกต่างกัน
2. ผู้บริหารที่มี เพศ ระดับการศึกษา และตำแหน่งความรับผิดชอบต่างกัน มีความคาดหวังต่อห้องสมุดโรงเรียนโสตศึกษาในด้าน 1) สภาพแวดล้อม 2) บุคลากรห้องสมุดที่มีความสามารถในการสื่อสารกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน 3) ทรัพยากรสารสนเทศ 4) การบริการของห้องสมุด และ 5) การประชาสัมพันธ์โครงการของห้องสมุด แตกต่างกัน

3. อาจารย์ผู้สอนและผู้บริหารมีความคาดหวังต่อห้องสมุดโรงเรียน โสตศึกษาในด้าน 1) สภาพแวดล้อม
- 2) บุคลากรห้องสมุดที่มีความสามารถในการสื่อสารกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
- 3) ทรัพยากรสารสนเทศ 4) การบริการของห้องสมุด และ 5) การประชาสัมพันธ์โครงการของห้องสมุดแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประชากรได้แก่ อาจารย์ผู้สอนและผู้บริหาร โรงเรียน โสตศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวง ศึกษาธิการ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 547 คน จำแนกเป็นอาจารย์ จำนวน 481 คน ผู้บริหาร จำนวน 66 คน การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์ผู้สอนใช้วิธีการคำนวณจากสูตรของยามาน่ (Yamané) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 218 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ส่วนกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารมีจำนวน 40 คน ได้มาจากการส่งแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 66 ชุด
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามจำนวน 2 ชุด คือแบบสอบถามสำหรับอาจารย์ผู้สอน และแบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร แบบสอบถามทั้ง 2 ชุด ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 4 คน นำมาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับข้อคำถาม (IOC) ได้เท่ากับ 0.75 แล้วจึงนำไปทดลองใช้กับอาจารย์ผู้สอนและผู้บริหาร โรงเรียน โสตศึกษาที่มีใช้ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยอาจารย์ผู้สอนมีจำนวน 27 คน และผู้บริหารมีจำนวน 3 คน นำมา คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ได้เท่ากับ .980 แบบสอบถามแต่ละชุดแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยอาจารย์ผู้สอน สอบถามเกี่ยวกับเพศ ระดับการศึกษา ลักษณะทางการได้ยินและกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน ส่วน ผู้บริหาร สอบถามเกี่ยวกับเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งความรับผิดชอบ คำถามมีลักษณะเป็นแบบ ตรวจสอบรายการ
 - ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังต่อห้องสมุด โรงเรียน โสตศึกษาใน 5 ด้านคือ 1) สภาพแวดล้อม 2) บุคลากรห้องสมุดที่มีความสามารถในการสื่อสารกับนักเรียนที่มีความ บกพร่องทางการได้ยิน 3) ทรัพยากรสารสนเทศ 4) การบริการของห้องสมุด และ 5) การประชาสัมพันธ์ โครงการของห้องสมุด คำถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราวัดประเมินค่าตามแบบลิเคิท โดยให้คะแนน เป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่มีต่อห้องสมุดโรงเรียนโสตศึกษาในด้าน 1) สภาพแวดล้อม 2) บุคลากรห้องสมุดที่มีความสามารถในการสื่อสารกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน 3) ทรัพยากรสารสนเทศ 4) การบริการของห้องสมุด และ 5) การประชาสัมพันธ์โครงการของห้องสมุด คำถามมีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องอย่างสมบูรณ์และผ่านการทดลองใช้แล้ว ส่งทางไปรษณีย์ถึงอาจารย์ผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนโสตศึกษา สังกัดสำนักบริหารการศึกษาศึกษาพิเศษ สำนักคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 20 โรงเรียน ตั้งแต่วันที่ 26 มีนาคม 2550 ถึงวันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2550 ใช้ระยะเวลาดำเนินการทั้งสิ้น 3 เดือน 15 วัน

4. การวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถาม วิเคราะห์สถานภาพทั่วไปและความคาดหวังของอาจารย์ผู้สอนและผู้บริหารต่อห้องสมุดโรงเรียนโสตศึกษา โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test)

สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 สถานภาพทั่วไปของอาจารย์ผู้สอน

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์ผู้สอน รวม 218 คน เป็นเพศหญิง 184 คน (ร้อยละ 84.4) เป็นเพศชาย 34 คน (ร้อยละ 15.6) มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี 184 คน (ร้อยละ 84.4) ระดับปริญญาโท 28 คน (ร้อยละ 12.8) และระดับอนุปริญญา 6 คน (ร้อยละ 2.8) อาจารย์ผู้สอนที่เป็นผู้ที่มีการได้ยินปกติ 208 คน (ร้อยละ 95.4) และเป็นผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน 10 คน (ร้อยละ 4.6) อาจารย์ผู้สอนที่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้บังคับ 172 คน (ร้อยละ 78.9) สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้งสองกลุ่ม 25 คน (ร้อยละ 11.5) และสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้เลือก 21 คน (ร้อยละ 9.6)

1.2 สถานภาพทั่วไปของผู้บริหาร

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร รวม 40 คน เป็นเพศหญิง 23 คน (ร้อยละ 57.5) เป็นเพศชาย 17 คน (ร้อยละ 42.5) มีการศึกษาในระดับปริญญาโท 21 คน (ร้อยละ 52.5) และระดับปริญญาตรี 19 คน (ร้อยละ 47.5) เป็นรองผู้อำนวยการ 30 คน (ร้อยละ 75.0) และเป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการ 10 คน (ร้อยละ 25.0)

2. สภาพปัจจุบันของห้องสมุดโรงเรียนโสตศึกษาตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนและผู้บริหาร

2.1 สภาพปัจจุบันของห้องสมุดโรงเรียนโสตศึกษาตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นว่าสภาพปัจจุบันโดยรวมของห้องสมุดโรงเรียนโสตศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.65$) ด้านที่มีความคิดเห็นสูงสุดอยู่ในระดับปานกลาง คือ บุคลากรห้องสมุดที่มีความสามารถในการสื่อสารกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ($\bar{X}=3.21$) ส่วนด้านที่มีความเห็นรองลงมาอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน คือ ด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{X}=2.87$) ด้านที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย คือ ด้านการประชาสัมพันธ์โครงการของห้องสมุด ($\bar{X}=2.42$) ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ($\bar{X}=2.39$) และด้านการบริการของห้องสมุด ($\bar{X}=2.37$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นรายด้านปรากฏผล ดังนี้

1) ด้านสภาพแวดล้อม

การจัดสิ่งแวดล้อมห้องสมุดทั่วไปโดยรวม พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.33$) ข้อย่อยที่มีความคิดเห็นสูงสุดอยู่ในระดับมาก คือ การจัดแสงสว่างอย่างเพียงพอต่อการใช้สายตาในการอ่าน ($\bar{X}=3.56$) ส่วนข้อย่อยที่มีความคิดเห็นต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลางสองอันดับ คือ จัดอุปกรณ์ตกแต่งห้องสมุด เพื่อช่วยให้เกิดความสดชื่น สบายตา เช่น ไม้กระถาง แจกันดอกไม้ตามจุดต่างๆ ในห้องสมุด ($\bar{X}=3.11$) และมีการจัดตกแต่งห้องสมุดในโอกาสพิเศษต่างๆ เช่น วันสำคัญของชาติ หรือวันสำคัญทางศาสนา ($\bar{X}=3.11$)

การจัดครุภัณฑ์ภายในห้องสมุดโดยรวม พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.14$) ข้อย่อยที่มีความคิดเห็นสูงสุดอยู่ในระดับปานกลาง คือ จัดโต๊ะทำงานของครูบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดอย่างเพียงพอ ($\bar{X}=3.26$) ส่วนข้อย่อยที่มีความคิดเห็นต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน คือ จำนวนชั้นวางวารสารมีเพียงพอต่อทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุด ($\bar{X}=3.03$)

การจัดอำนวยความสะดวกภายในห้องสมุดโดยรวม พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.13$) ข้อย่อยที่มีความคิดเห็นสูงสุดอยู่ระดับอยู่ในระดับน้อย คือ ติดป้ายประกาศเพื่อประกาศข่าวภายในห้องสมุด ($\bar{X}=2.40$) ส่วนข้อย่อยที่มีความคิดเห็นต่ำสุดอยู่ในระดับน้อยเช่นกัน คือ ติดตั้งสัญญาณเตือนภัยที่เป็นไฟกระพริบภายในห้องสมุด ($\bar{X}=1.88$)

2) บุคลากรห้องสมุดที่มีความสามารถในการสื่อสารกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ระดับการศึกษาของครูบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดโดยรวม พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.11$) ข้อย่อยที่มีความคิดเห็นสูงสุดอยู่ในระดับมาก คือ ครูบรรณารักษ์จบการศึกษาอย่างน้อยที่สุดในระดับปริญญาตรี ($\bar{X}=3.75$) ส่วนข้อย่อยที่มีความคิดเห็นต่ำสุดอยู่ในระดับ

ปานกลาง คือ ครูบรรณารักษ์มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาอื่นที่มีวิชาโทในสาขา
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ($\bar{X}=2.65$)

ความสามารถในการสื่อสารภาษารูปแบบต่างๆ กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
โดยรวม พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.31$) ข้อย่อยที่มีความคิดเห็นสูงสุดอยู่ในระดับ
ปานกลาง คือ ครูบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีความสามารถในการสะกดด้วยนิ้วมือได้เป็น
อย่างดี ($\bar{X}=3.44$) ส่วนข้อย่อยที่มีความคิดเห็นต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลาง คือ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีใบ
ประกาศนียบัตรรับรองการผ่านการอบรมวิธีการสื่อสารกับผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในลักษณะ
ต่างๆ เช่น ภาษามือ การสะกดด้วยนิ้วมือ ($\bar{X}=3.19$)

3) ด้านทรัพยากรสารสนเทศ

ประเภทวัสดุตีพิมพ์โดยรวม พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.77$) ข้อย่อยที่
มีความคิดเห็นสูงสุดอยู่ในระดับปานกลาง คือ จัดหนังสือพิมพ์ให้บริการอย่างเพียงพอ ($\bar{X}=3.04$)
ส่วนข้อย่อยที่มีความคิดเห็นต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลาง คือ จัดหนังสือนวนิยายให้บริการอย่างเพียงพอ
($\bar{X}=2.59$)

ประเภทสื่อโสตทัศนโดยรวม พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.27$) ข้อย่อยที่มี
ความคิดเห็นสูงสุดอยู่ในระดับน้อย คือ จัดรูปภาพให้บริการอย่างเพียงพอ ($\bar{X}=2.48$) ส่วนข้อย่อยที่มี
ความคิดเห็นต่ำสุดอยู่ในระดับน้อย คือ จัดวีดิทัศน์ที่มีตัวอักษรบรรยายได้ภาพบริการในห้องสมุด
($\bar{X}=2.15$)

ประเภทอิเล็กทรอนิกส์โดยรวม พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.14$) ข้อย่อยที่มี
ความคิดเห็นสูงสุดอยู่ในระดับน้อย คือ จัดวีซีดีและดีวีดีให้บริการอย่างเพียงพอ ($\bar{X}=2.32$) ส่วนข้อย่อย
ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับน้อย คือ จัดวารสารอิเล็กทรอนิกส์ให้บริการอย่างเพียงพอ ($\bar{X}=2.02$)

4) ด้านการบริการของห้องสมุด

บริการยืมคืนโดยรวม พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.33$) ข้อย่อยที่มีความ
คิดเห็นสูงสุดอยู่ในระดับปานกลาง คือ ห้องสมุดจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศและจัดระบบยืมคืน
ถูกต้องตามหลักบรรณารักษศาสตร์ ($\bar{X}=2.80$) ส่วนข้อย่อยที่มีความคิดเห็นต่ำสุดอยู่ในระดับน้อย คือ
ห้องสมุดจัดให้มีการยืมคืนระหว่างห้องสมุด โรงเรียน โสตศึกษา กับห้องสมุดแห่งอื่นๆ ทั้งภายใน
ประเทศและต่างประเทศ ($\bar{X}=1.83$)

บริการตอบคำถามเพื่อช่วยการค้นคว้าโดยรวม พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
($\bar{X}=2.4$) ข้อย่อยที่มีความคิดเห็นสูงสุดอยู่ในระดับน้อย คือ มีครูบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด
ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ห้องสมุดอย่างเพียงพอ ($\bar{X}=2.47$) ส่วนข้อย่อยที่มีความ

คิดเห็นต่ำสุดอยู่ในระดับน้อย คือ ครูบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด อยู่ประจำโต๊ะบริการตอบคำถามเพื่อช่วยการค้นคว้าทุกช่วงเวลาและช่วยเหลือในการหาคำตอบให้แก่ผู้ใช้อย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 2.35$)

5) ด้านการประชาสัมพันธ์โครงการของห้องสมุด

การประชาสัมพันธ์โครงการและกิจกรรมที่ห้องสมุดจัดขึ้นโดยรวม พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.42$) ข้อย่อยที่มีความคิดเห็นสูงสุดอยู่ในระดับน้อย คือ มีการประชาสัมพันธ์วิธีการเข้าใช้ห้องสมุดเพื่อการเรียนการสอนอย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 2.46$) ส่วนข้อย่อยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับน้อย คือ มีการประชาสัมพันธ์วิธีการศึกษาค้นคว้าสารสนเทศในห้องสมุดอย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 2.38$)

2.2 สภาพปัจจุบันของห้องสมุดโรงเรียนโสตศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร

ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าสภาพปัจจุบันโดยรวมของห้องสมุด โรงเรียนโสตศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.85$) ด้านที่มีความคิดเห็นสูงสุดอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านบุคลากรห้องสมุดที่มีความสามารถในการสื่อสารกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ($\bar{X} = 3.33$) ด้านที่มีความคิดเห็นรองลงมาอยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ คือ ด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 3.03$) ด้านการประชาสัมพันธ์โครงการของห้องสมุด ($\bar{X} = 2.80$) ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ($\bar{X} = 2.56$) ด้านการบริการของห้องสมุด ($\bar{X} = 2.53$) เมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นรายด้านปรากฏผลดังนี้

1) ด้านสภาพแวดล้อม

การจัดสิ่งแวดล้อมห้องสมุดทั่วไปโดยรวม พบว่า มีความคิดเห็นสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) ข้อย่อยที่มีความคิดเห็นสูงสุดอยู่ในระดับมาก คือ การจัดแสงสว่างอย่างเพียงพอต่อการใช้สายตาในการอ่าน ($\bar{X} = 3.98$) ส่วนข้อย่อยที่มีความคิดเห็นต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลาง คือ จัดอุปกรณ์ตกแต่งห้องสมุดเพื่อช่วยให้เกิดความสดชื่น สบายตา เช่น ไม้กระถางแจกันดอกไม้ตามจุดต่างๆ ในห้องสมุด ($\bar{X} = 3.15$)

การจัดครุภัณฑ์ภายในห้องสมุดโดยรวม พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$) ข้อย่อยที่มีความคิดเห็นสูงสุดอยู่ในระดับปานกลาง คือ จัดโต๊ะทำงานของครูบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.40$) ส่วนข้อย่อยที่มีความคิดเห็นต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน คือ จำนวนชั้นวางวารสารมีเพียงพอต่อทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุด ($\bar{X} = 3.15$)

การจัดอำนวยความสะดวกในห้องสมุดโดยรวม พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.28$) ข้อย่อยที่มีความคิดเห็นสูงสุดอยู่ในระดับปานกลาง คือ ติดป้ายประกาศเพื่อประกาศข่าวภายในห้องสมุด ($\bar{X} = 2.75$) ส่วนข้อย่อยที่มีความคิดเห็นต่ำสุดอยู่ในระดับน้อย คือ ติดตั้งสัญญาณเตือนภัยที่เป็นไฟกระพริบภายในห้องสมุด ($\bar{X} = 1.95$)

2) บุคลากรห้องสมุดที่มีความสามารถในการสื่อสารกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ระดับการศึกษาของครูบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดโดยรวม พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.11$) ข้อย่อยที่มีความคิดเห็นสูงสุดอยู่ในระดับมาก คือ ครูบรรณารักษ์จบการศึกษาอย่างน้อยที่สุดในระดับปริญญาตรี ($\bar{X}= 4.13$) ส่วนข้อย่อยที่มีความคิดเห็นต่ำสุดอยู่ในระดับน้อย คือ ครูบรรณารักษ์มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาอื่นที่มีวิชาโทในสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ($\bar{X}= 2.33$)

ความสามารถในการสื่อสารภาษารูปแบบต่างๆ กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินโดยรวม พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.55$) ข้อย่อยที่มีความคิดเห็นสูงสุดอยู่ในระดับมาก คือ ครูบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีความสามารถในการสะกดด้วยนิ้วมือได้เป็นอย่างดี ($\bar{X}= 3.73$) ส่วนข้อย่อยที่มีความคิดเห็นต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลาง คือ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีใบประกาศนียบัตรรับรองการผ่านการอบรมวิธีการสื่อสารกับผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในลักษณะต่างๆ เช่น ภาษามือ การสะกดด้วยนิ้วมือ ($\bar{X}= 3.35$)

3) ด้านทรัพยากรสารสนเทศ

ประเภทวัสดุพิมพ์โดยรวม พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.96$) ข้อย่อยที่มีความคิดเห็นสูงสุดอยู่ในระดับปานกลาง คือ จัดหนังสือพิมพ์ให้บริการอย่างเพียงพอ ($\bar{X}= 3.30$) ส่วนข้อย่อยที่มีความคิดเห็นต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลาง คือ จัดหนังสือนวนิยายให้บริการอย่างเพียงพอ ($\bar{X}= 2.65$)

ประเภทสื่อโสตทัศน์โดยรวม พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.46$) ข้อย่อยที่มีความคิดเห็นสูงสุดอยู่ในระดับปานกลาง คือ จัดแผนที่ให้บริการอย่างเพียงพอ ($\bar{X}= 2.73$) ส่วนข้อย่อยที่มีความคิดเห็นต่ำสุดอยู่ในระดับน้อย คือ จัดวีดิทัศน์ที่มีตัวอักษรบรรยายได้ภาพบริการในห้องสมุด ($\bar{X}= 2.15$)

ประเภทอิเล็กทรอนิกส์โดยรวม พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.33$) ข้อย่อยที่มีความคิดเห็นสูงสุดอยู่ในระดับน้อยคือ จัดคอมพิวเตอร์ที่สามารถเข้าใช้อินเทอร์เน็ตให้บริการอย่างเพียงพอ ($\bar{X}= 2.50$) ส่วนข้อย่อยที่มีความคิดเห็นต่ำสุดอยู่ในระดับน้อยสองอันดับ คือ จัดหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ให้บริการอย่างเพียงพอ ($\bar{X}= 2.10$) และจัดวารสารอิเล็กทรอนิกส์ให้บริการอย่างเพียงพอ ($\bar{X}= 2.10$)

4) ด้านการบริการของห้องสมุด

บริการยืมคืนโดยรวม พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.42$) ข้อย่อยที่มีความคิดเห็นสูงสุดอยู่ในระดับปานกลาง คือ ห้องสมุดจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศและจัดระบบยืมคืน

ถูกต้องตามหลักบรรณารักษศาสตร์ ($\bar{X}=2.90$) ส่วนข้อย่อยที่มีความคิดเห็นต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลาง คือ ห้องสมุดเปิดบริการยืมคืนในวันเสาร์และอาทิตย์ ($\bar{X}=1.88$)

บริการตอบคำถามเพื่อช่วยการค้นคว้าโดยรวม พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.63$) ข้อย่อยที่มีความคิดเห็นสูงสุดอยู่ในระดับปานกลาง คือ มีครูบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุดช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ห้องสมุดอย่างเพียงพอ ($\bar{X}=2.73$) มีครูบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุดอยู่ประจำโต๊ะบริการตอบคำถามเพื่อช่วยการค้นคว้าทุกช่วงเวลา ส่วนข้อย่อยที่มีความคิดเห็นต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลาง คือ ช่วยเหลือในการหาคำตอบให้แก่ผู้ใช้ได้อย่างเพียงพอ ($\bar{X}=2.55$)

5) ด้านการประชาสัมพันธ์โครงการของห้องสมุด

การประชาสัมพันธ์โครงการและกิจกรรมที่ห้องสมุดจัดขึ้นโดยรวม พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.80$) ข้อย่อยที่มีความคิดเห็นสูงสุดอยู่ในระดับปานกลาง คือ มีการประชาสัมพันธ์วิธีการเข้าใช้ห้องสมุดเพื่อการเรียนการสอนอย่างทั่วถึง ($\bar{X}=2.95$) ส่วนข้อย่อยที่มีความคิดเห็นอยู่ในต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน คือ มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมเล่านิทานโดยใช้ภาพอย่างทั่วถึง ($\bar{X}=2.68$)

3. ความคาดหวังของอาจารย์ผู้สอนและผู้บริหารต่อห้องสมุดโรงเรียนโสตศึกษา

3.1 ความคาดหวังต่อห้องสมุดโรงเรียนโสตศึกษาตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้สอนมีความคาดหวังโดยรวมต่อห้องสมุดโรงเรียนโสตศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.21$) ด้านที่มีความคาดหวังสูงสุดอยู่ในระดับมาก คือ ด้านบุคลากรห้องสมุดที่มีความสามารถในการสื่อสารกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ($\bar{X}=4.31$) ด้านที่มีความคาดหวังรองลงมาอยู่ในระดับมากเช่นกัน คือ ด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{X}=4.28$) ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ($\bar{X}=4.25$) ด้านการประชาสัมพันธ์โครงการของห้องสมุด ($\bar{X}=4.15$) และด้านการบริการของห้องสมุด ($\bar{X}=4.09$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นรายด้านปรากฏ ผลดังนี้

1) ด้านสภาพแวดล้อม

การจัดสิ่งแวดลอมห้องสมุดทั่วไปโดยรวม พบว่า มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.42$) ข้อย่อยที่มีความคิดเห็นสูงสุดอยู่ในระดับมาก คือ มีอากาศถ่ายเทสะดวก ($\bar{X}=4.45$) ส่วนข้อย่อยที่มีความคาดหวังต่ำสุดอยู่ในระดับมากเช่นกันสองอันดับ คือ จัดอุปกรณ์ตกแต่งห้องสมุดเพื่อช่วยให้เกิดความสดชื่นสบายตา เช่น ไม้กระถาง แจกันดอกไม้ตามจุดต่างๆ ในห้องสมุด ($\bar{X}=4.40$) และมีการจัดตกแต่งห้องสมุดในโอกาสพิเศษต่างๆ เช่น วันสำคัญของชาติหรือวันสำคัญทางศาสนา ($\bar{X}=4.40$)

การจัดครุภัณฑ์ภายในห้องสมุดโดยรวม พบว่า มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.28$) ข้อย่อยที่มีความคาดหวังสูงสุดอยู่ในระดับมาก คือ จำนวนโต๊ะและเก้าอี้สำหรับนั่งอ่านหนังสือมีเพียงพอ ($\bar{X}=4.38$) ส่วนข้อย่อยที่มีความคาดหวังต่ำสุดอยู่ในระดับมากเช่นกัน คือ จัดโต๊ะทำงานของครู บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดอย่างเพียงพอ ($\bar{X}=4.22$)

การจัดอำนวยความสะดวกในห้องสมุดโดยรวม พบว่า มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.13$) ข้อย่อยที่มีความคาดหวังสูงสุดอยู่ในระดับมาก คือ ติดป้ายประกาศเพื่อประกาศข่าวภายในห้องสมุด ($\bar{X}=4.24$) ส่วนข้อย่อยที่มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากเช่นกัน คือ ติดตั้งสัญญาณไฟกระพริบบอกเวลาเปิดปิดของห้องสมุด ($\bar{X}=4.05$)

2) ด้านบุคลากรที่มีความสามารถในการสื่อสารกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับการศึกษาของครูบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดโดยรวม พบว่า มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.26$) ข้อย่อยที่มีความคาดหวังสูงสุดอยู่ในระดับมาก คือ ครูบรรณารักษ์จบการศึกษาอย่างน้อยที่สุดในระดับปริญญาตรี ($\bar{X}=4.41$) ส่วนข้อย่อยที่มีความคาดหวังต่ำสุดอยู่ในระดับมากเช่นกัน คือ ครูบรรณารักษ์มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาอื่นที่มีวิชาโทในสาขา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ($\bar{X}=4.13$)

ความสามารถในการสื่อสารภาษารูปแบบต่างๆ กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินโดยรวม พบว่า มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.36$) ข้อย่อยที่มีความคาดหวังสูงสุดอยู่ในระดับมาก คือ ครูบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีความสามารถในการสะกดด้วยนิ้วมือได้เป็นอย่างดี ($\bar{X}=4.39$) ส่วนข้อย่อยที่มีความคาดหวังต่ำสุดอยู่ในระดับมากเช่นกัน คือ ครูบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีความสามารถในการสื่อสารภาษามือได้เป็นอย่างดี ($\bar{X}=4.33$)

3) ด้านทรัพยากรสารสนเทศ

ประเภทวัสดุตีพิมพ์โดยรวม พบว่า มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.31$) ข้อย่อยที่มีความคาดหวังสูงสุดอยู่ในระดับมาก คือ จัดหนังสือความรู้ทั่วไปให้บริการอย่างเพียงพอ ($\bar{X}=4.36$) ส่วนข้อย่อยที่มีความคิดเห็นต่ำสุดอยู่ในระดับมากเช่นกัน คือ จัดหนังสือนวนิยายให้บริการอย่างเพียงพอ ($\bar{X}=4.19$)

ประเภทสื่อโสตทัศนฯโดยรวม พบว่า มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.24$) ข้อที่มีความคาดหวังสูงสุดอยู่ในระดับมาก คือ จัดภาพยนตร์ที่มีคำบรรยายหรือตัวอักษรบรรยายให้บริการอย่างเพียงพอ ($\bar{X}=4.31$) ส่วนข้อย่อยที่มีความคาดหวังต่ำสุดอยู่ในระดับมากเช่นกัน คือ จัดแผนที่ให้บริการอย่างเพียงพอ ($\bar{X}=4.21$)

ประเภทอิเล็กทรอนิกส์โดยรวม พบว่า มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.19$) ข้อที่มีความคาดหวังสูงสุดอยู่ในระดับมาก คือ จัดคอมพิวเตอร์ที่สามารถเข้าใช้อินเทอร์เน็ตให้บริการอย่าง

เพียงพอ ($\bar{X} = 4.24$) ส่วนข้อย่อยที่มีความคาดหวังต่ำสุดอยู่ในระดับมากเช่นกัน คือ จัดวารสารอิเล็กทรอนิกส์ให้บริการอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 4.16$)

4) ด้านการบริการของห้องสมุด

บริการยืมคืนโดยรวม พบว่า มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) ข้อย่อยที่มีความคาดหวังสูงสุดอยู่ในระดับมาก คือ ห้องสมุดจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศและจัดระบบยืมคืนถูกต้องตามหลักบรรณารักษศาสตร์ ($\bar{X}=4.19$) ส่วนข้อย่อยที่มีความคาดหวังต่ำสุดอยู่ในระดับมากเช่นกัน คือ ห้องสมุดเปิดบริการยืมคืนในวันเสาร์และอาทิตย์ ($\bar{X} = 3.88$)

บริการตอบคำถามเพื่อช่วยการค้นคว้าโดยรวม พบว่า มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) ข้อย่อยที่มีความคาดหวังสูงสุดอยู่ในระดับมาก คือ มีครูบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุดช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ห้องสมุดอย่างเพียงพอ ($\bar{X}= 4.15$) ส่วนข้อย่อยที่มีความคาดหวังต่ำสุดอยู่ในระดับมากเช่นกัน คือ มีครูบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุดอยู่ประจำโต๊ะบริการตอบคำถามเพื่อช่วยการค้นคว้าทุกช่วงเวลา และช่วยเหลือในการหาคำตอบให้แก่ผู้ใช้อย่างเพียงพอ ($\bar{X}= 4.11$)

5) ด้านการประชาสัมพันธ์โครงการของห้องสมุด

การประชาสัมพันธ์โครงการของห้องสมุดโดยรวม พบว่า มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) ข้อย่อยที่มีความคาดหวังสูงสุดอยู่ในระดับมาก คือ มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมแก่นักเรียนโดยใช้ภาพอย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 4.19$) ส่วนข้อย่อยที่มีความคาดหวังต่ำสุดอยู่ในระดับมากเช่นกัน คือ มีการประชาสัมพันธ์วิธีการเข้าใช้ห้องสมุดเพื่อการเรียนการสอนอย่างทั่วถึง ($\bar{X}=4.10$)

3.2 ความคาดหวังของผู้บริหารต่อห้องสมุดโรงเรียนโสตศึกษา

ผู้บริหารมีความคาดหวังโดยรวมต่อห้องสมุดโรงเรียนโสตศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.36$) ด้านที่มีความคิดเห็นสูงสุดอยู่ในระดับมาก คือ ด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{X}=4.48$) ด้านที่มีความคิดเห็นรองลงมาอยู่ในระดับมากเช่นกัน คือ ด้านบุคลากรห้องสมุดที่มีความสามารถในการสื่อสารกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ($\bar{X}=4.40$) ด้านการประชาสัมพันธ์โครงการของห้องสมุด ($\bar{X}=4.38$) ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ($\bar{X}=4.32$) และด้านการบริการของห้องสมุด ($\bar{X}=4.20$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นรายด้านปรากฏผล ดังนี้

1) ด้านสภาพแวดล้อม

การจัดสิ่งแวดลอมห้องสมุดโดยรวม พบว่า มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$) ข้อย่อยที่มีความคิดเห็นสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีอากาศถ่ายเทสะดวก ($\bar{X} = 4.73$) ส่วนข้อย่อยที่มีความคิดเห็นต่ำสุดอยู่ในระดับมาก คือ จัดอุปกรณ์ตกแต่งห้องสมุดเพื่อช่วยให้เกิดความสดชื่นสบายตา เช่น ไม้กระถาง แจกันดอกไม้ตามจุดต่างๆ ในห้องสมุด ($\bar{X}=4.48$)

การจัดครุภัณฑ์ภายในห้องสมุดโดยรวม พบว่า มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.61$) ข้อย่อยที่มีความคาดหวังสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด คือ จำนวนชั้นวางหนังสือมีเพียงพอต่อทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุด ($\bar{X}=4.70$) ส่วนข้อย่อยที่มีความคาดหวังต่ำสุดอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน คือ จัดโต๊ะทำงานของครูบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดอย่างเพียงพอ ($\bar{X}=4.53$)

การจัดอำนวยความสะดวกภายในห้องสมุดโดยรวม พบว่า มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.23$) ข้อย่อยที่มีความคิดเห็นสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุดอันดับ คือ ติดป้ายสัญลักษณ์ไว้ตามจุดต่างๆ ของห้องสมุด เช่น ทางหนีไฟ หรือทางไปสุขา ($\bar{X}=4.43$) และ ติดป้ายประกาศเพื่อประกาศข่าวภายในห้องสมุด ($\bar{X}=4.43$) ส่วนข้อย่อยที่มีความคาดหวังต่ำสุดอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน คือ ติดตั้งสัญญาณเตือนภัยที่เป็นไฟกระพริบภายในห้องสมุด ($\bar{X}=3.98$)

2) ด้านบุคลากรที่มีความสามารถในการสื่อสารกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

การศึกษาของครูบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดโดยรวม พบว่า มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ข้อย่อยที่มีความคิดเห็นสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.30$) คือ ครูบรรณารักษ์จบการศึกษาอย่างน้อยที่สุดในระดับปริญญาตรี ($\bar{X}=4.65$) ส่วนข้อย่อยที่มีความคิดเห็นต่ำสุดอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน คือ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดจบการศึกษาอย่างน้อยที่สุดในระดับอนุปริญญาตรี ($\bar{X}=3.90$)

ความสามารถในการสื่อสารภาษารูปแบบต่างๆ กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินโดยรวม พบว่า มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.51$) ข้อย่อยที่มีความคาดหวังสูงสุดในระดับมากที่สุด คือ ครูบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีความสามารถในการสะกดด้วยนิ้วมือได้เป็นอย่างดี ($\bar{X}=4.58$) ส่วนข้อย่อยที่มีความคาดหวังต่ำสุดอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน คือ ครูบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีความสามารถในการสื่อสารภาษามือไทยได้เป็นอย่างดี ($\bar{X}=4.43$)

3) ด้านทรัพยากรสารสนเทศ

ประเภทวัสดุตีพิมพ์โดยรวม พบว่า มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.36$) ข้อย่อยที่มีความคาดหวังสูงสุดในระดับมากที่สุด คือ จัดหนังสือภาพให้บริการอย่างเพียงพอ ($\bar{X}=4.50$) ส่วนข้อย่อยที่มีความคาดหวังต่ำสุดอยู่ในระดับมากที่สุด คือ จัดหนังสือนวนิยายให้บริการอย่างเพียงพอ ($\bar{X}=4.10$)

ประเภทสื่อโสตทัศนฯโดยรวม พบว่า มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.36$) ข้อย่อยที่มีความคาดหวังสูงสุดในระดับมากที่สุด คือ จัดภาพยนตร์ที่มีตัวอักษรบรรยายให้บริการอย่างเพียงพอ ($\bar{X}=4.45$) ส่วนข้อย่อยที่มีความคาดหวังต่ำสุดอยู่ในระดับมากที่สุดสามอันดับคือ จัดรูปภาพให้บริการอย่างเพียงพอ ($\bar{X}=4.33$) จัดสไลด์ให้บริการอย่างเพียงพอ ($\bar{X}=4.33$) จัดวีดิทัศน์ที่มีตัวอักษรบรรยายได้ภาพบริการในห้องสมุด ($\bar{X}=4.33$)

ประเภทอิเล็กทรอนิกส์โดยรวม พบว่า มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.25$) ข้อย่อยที่มีความคาดหวังสูงสุดอยู่ในระดับมาก คือ จัดคอมพิวเตอร์ที่สามารถเข้าใช้อินเทอร์เน็ตให้บริการอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 4.35$) ส่วนข้อย่อยที่มีความคาดหวังต่ำสุดอยู่ในระดับมากเช่นกันสองอันดับ คือ จัดหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ให้บริการอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 4.20$) และจัดวารสารอิเล็กทรอนิกส์ให้บริการอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 4.20$)

4) ด้านการบริการของห้องสมุด

บริการยืมคืนโดยรวม พบว่า มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.28$) ข้อย่อยที่มีความคาดหวังสูงสุดอยู่ในระดับมาก คือ ห้องสมุดจัดบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่อยู่บริการประจำเคาน์เตอร์ยืมคืน ($\bar{X}= 4.40$) ส่วนข้อย่อยที่มีความคาดหวังต่ำสุดอยู่ในระดับมากเช่นกัน คือ และห้องสมุดจัดให้มีการยืมคืนระหว่างห้องสมุดโรงเรียนโสตศึกษา ($\bar{X}=3.39$)

บริการตอบคำถามเพื่อช่วยการค้นคว้าโดยรวม พบว่า มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.31$) ข้อย่อยที่มีความคาดหวังสูงสุดอยู่ในระดับมาก คือ มีครูบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุดอยู่ประจำโต๊ะบริการตอบคำถามเพื่อช่วยการค้นคว้าทุกช่วงเวลา และช่วยเหลือในการหาคำตอบให้แก่ผู้ใช้者อย่างเพียงพอ ($\bar{X}= 4.35$) ส่วนข้อย่อยที่มีความคาดหวังต่ำสุดอยู่ในระดับมากเช่นกัน คือ มีครูบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุดช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ห้องสมุดอย่างเพียงพอ ($\bar{X}= 4.28$)

5) ด้านการประชาสัมพันธ์โครงการของห้องสมุด

การประชาสัมพันธ์โครงการและกิจกรรมที่ห้องสมุดจัดขึ้น โดยรวม พบว่า มีค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X}=4.38$) ข้อย่อยที่มีความคิดเห็นสูงสุดอยู่ในระดับมาก คือ มีการประชาสัมพันธ์โครงการให้กับนักเรียนอย่างทั่วถึง ($\bar{X}=4.45$) ส่วนข้อย่อยที่มีความคาดหวังต่ำสุดอยู่ในระดับมากเช่นกัน คือ มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมเล่านิทานโดยใช้ภาพอย่างทั่วถึง ($\bar{X}=4.30$)

4. ผลการทดสอบสมมติฐานความคาดหวังของอาจารย์ผู้สอนต่อห้องสมุดโรงเรียนโสตศึกษาตามตัวแปรเพศ ระดับการศึกษา ลักษณะของการได้ยิน และกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน

4.1 ทดสอบสมมติฐานความคาดหวังต่อห้องสมุดโรงเรียนโสตศึกษาของอาจารย์ผู้สอนตามตัวแปรเพศ

อาจารย์ผู้สอนที่มีเพศแตกต่างกันมีความคาดหวังโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4.2 ทดสอบสมมติฐานความคาดหวังต่อห้องสมุดโรงเรียนโสตศึกษาของอาจารย์ผู้สอนตามตัวแปรระดับการศึกษา

อาจารย์ผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคาดหวังโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4.3 ทดสอบสมมติฐานความคาดหวังต่อห้องสมุดโรงเรียน โสตศึกษาของอาจารย์ผู้สอนตามตัวแปรลักษณะของการได้ยิน

อาจารย์ผู้สอนที่มีลักษณะของการได้ยินต่างกันมีความคาดหวังโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4.4 ทดสอบสมมติฐานความคาดหวังต่อห้องสมุดโรงเรียน โสตศึกษาของอาจารย์ผู้สอนตามตัวแปรกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน

อาจารย์ผู้สอนที่สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนต่างกัน มีความคาดหวังโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5. ผลการทดสอบสมมติฐานความคาดหวังของผู้บริหารต่อห้องสมุดโรงเรียนโสตศึกษาตามตัวแปร เพศ ระดับการศึกษา และตำแหน่งความรับผิดชอบ

5.1 ทดสอบสมมติฐานความคาดหวังต่อห้องสมุดโรงเรียน โสตศึกษาของผู้บริหารตามตัวแปรเพศ ผู้บริหารที่มีเพศต่างกันมีความคาดหวังโดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พบว่า ด้านการบริการของห้องสมุด และด้านการประชาสัมพันธ์โครงการของห้องสมุด มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารเพศชายมีความคาดหวังมากกว่าผู้บริหารเพศหญิง ทั้งสองด้าน

5.2 ทดสอบสมมติฐานความคาดหวังต่อห้องสมุด โรงเรียน โสตศึกษาของผู้บริหารตามตัวแปร ระดับการศึกษา

ผู้บริหารที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคาดหวังโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5.3 ทดสอบสมมติฐานความคาดหวังต่อห้องสมุดโรงเรียน โสตศึกษาของผู้บริหารตามตัวแปร ตำแหน่งความรับผิดชอบ

ผู้บริหารที่มีตำแหน่งความรับผิดชอบต่างกันมีความคาดหวังโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

6. ทดสอบสมมติฐานความคาดหวังระหว่างอาจารย์ผู้สอนและผู้บริหารต่อห้องสมุดโรงเรียนโสตศึกษา

อาจารย์ผู้สอนและผู้บริหารมีความคาดหวังโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

ในส่วนนี้เป็นการนำผลการศึกษาศาษาปัจจุบันและความคาดหวังของอาจารย์ผู้สอนและผู้บริหารต่อห้องสมุดโรงเรียน โสตศึกษาและมาวิเคราะห์ร่วมกันตามวัตถุประสงค์ อภิปรายผลดังต่อไปนี้

การวิจัยครั้งนี้พบว่า ความคาดหวังของอาจารย์ผู้สอนและผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน สาเหตุที่ความคาดหวังมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้านเนื่องมาจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กล่าวว่า “การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกายและจิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ” (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545, 2551) ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนและผู้บริหารจึงเป็นผู้ที่มีส่วนสนับสนุน ส่งเสริม และจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินได้รับทักษะ ความรู้ความสามารถที่จะนำไปพัฒนาตนเองได้ และห้องสมุดนั่นเองที่เป็นแหล่งความรู้ที่จะช่วยพัฒนานักเรียนในทุกด้าน ช่วยวางรากฐานให้นักเรียนเป็นผู้รักการเรียนรู้และสนใจเรียนรู้ตลอดชีวิต ห้องสมุดควรมีบริการที่ดีเพื่อให้โอกาสแก่นักเรียนได้เลือกค้นคว้าได้ตามความถนัด ความสามารถและความสนใจ ใช้สื่อและบริการต่างๆ ที่มีอยู่ในห้องสมุดให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า (รัฐจวนู อินทรกำแหง และนวลจันทร์ รัตนกร อ้างถึงใน สุมน ถนอมเกียรติ, 2541 : 14) สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติด้านการจัดบริการห้องสมุดแก่ผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน (Day, 2000 : 12 -22) ของสหพันธ์ระหว่างประเทศว่าด้วยสมาคมและสถาบันห้องสมุด (IFLA) ได้กล่าวถึงการจัดบริการใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านการสื่อสารกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ด้านทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุด ด้านการบริการของห้องสมุด ด้านการประชาสัมพันธ์ และแนวคิดในการจัดสภาพแวดล้อมของห้องสมุดของ Junor และ Taylor (Junor and Taylor อ้างจาก ดารรัตน์ กำเสริฐ, 2544 : 44-45) จึงทำให้ความคาดหวังของอาจารย์ผู้สอนและผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้านทั้งๆ ที่สภาพปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางและน้อย ซึ่งด้านบุคลากรห้องสมุดที่มีความสามารถในการสื่อสารกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และด้านสภาพแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และส่วนด้านการบริการของห้องสมุด ด้านทรัพยากรสารสนเทศและด้านการประชาสัมพันธ์โครงการของห้องสมุดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ซึ่งผู้วิจัยจะอภิปรายผลดังต่อไปนี้

ด้านการบริการของห้องสมุด

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของห้องสมุดโรงเรียนโสตศึกษาด้านการบริการของห้องสมุดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย และเป็นด้านที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับต่ำที่สุดใน 5 ด้าน ในประเด็นของห้องสมุดจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศและจัดระบบยืมคืนให้ถูกต้องตามหลักบรรณารักษศาสตร์และห้องสมุดเปิดบริการยืมคืนในวันเสาร์และอาทิตย์ จากความสำคัญของงานบริการห้องสมุดโรงเรียนนั้น ได้กล่าวถึงหลักการของการจัดบริการไว้ว่า ห้องสมุดควรมีการจัดบริการต่างๆ อย่างกว้างขวางเพื่อส่งเสริมการเรียน การสอน และการอ่าน (กรมวิชาการ, 2543 : 223) จัดบริการสารสนเทศให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน และจัดให้บริการยืมคืนด้วยระเบียบที่เหมาะสม (วาณี ฐาปนวงศ์ศาสนันติ, 2543 : 145) นอกจากนี้หลักการจัดบริการของห้องสมุดดังกล่าวแล้วยังมีส่วนเพิ่มเติมบริการห้องสมุดสำหรับผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ของสหพันธ์ระหว่างประเทศ ว่าด้วยสมาคมและสถาบันห้องสมุด (IFLA : International Federation of Library Association and Institutions) เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการจัดบริการห้องสมุดแก่ผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน (Day, 2000 : 12 -22) ที่กล่าวว่า ห้องสมุดควรมีทรัพยากรสารสนเทศให้เลือกสรรอย่างหลากหลาย และจัดการบริการอย่างหลากหลาย โดยการจัดบริการนั้นจะต้องมีการจัดบริการที่เฉพาะทางเป็นพิเศษเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงสารสนเทศสำหรับผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เช่น อาจมีการจัดอบรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น การสืบค้นสารสนเทศผ่านเว็บไซต์เว็บ รวบรวมทรัพยากรสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยเชื่อมต่อกับฐานข้อมูลออนไลน์ สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของดาร์เร็นท์ ก้าเสรีฐ ที่พบว่า ด้านการบริการมีการให้บริการโดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่ปัญหาที่ประสบมากที่สุดคือ การให้บริการไม่ได้เน้นการจัดบริการแก่คนหูหนวกและคนหูตึงโดยเฉพาะ และขาดอาสาสมัครไว้ให้บริการสำหรับช่วยคนหูหนวกและคนหูตึง สอดคล้องกับการศึกษาของทศพรทิพย์ศุภราชฤทธิ์ (2531) ที่ศึกษาความต้องการบริการห้องสมุดของนักเรียนโรงเรียนโสตศึกษาในประเทศไทย พบว่า ห้องสมุดส่วนใหญ่จัดบริการต่างๆ ไม่ครบถ้วน นอกจากนี้ห้องสมุดส่วนใหญ่ยังมิได้ทำบัตรรายการ ครอบครัณ และบรรณานุกรมจึงส่งผลให้นักเรียนต้องค้นหาหนังสือโดยวิธีเดินหาตามชั้นหนังสือ และเด็กส่วนใหญ่ต้องการให้ครูบรรณารักษ์แนะนำวิธีใช้ห้องสมุดโดยจัดชั่วโมงการใช้ห้องสมุดมากที่สุด จากผลการวิจัยที่พบผู้วิจัยเห็นว่าห้องสมุดโรงเรียนโสตศึกษาควรมีการจัดสรรบุคลากรที่จบสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์โดยตรงเข้ามาดูแลจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศและจัดระบบยืมคืนให้ถูกต้อง สำหรับห้องสมุดที่สามารถจัดหาบุคลากรที่จบทางด้านนี้มาโดยตรงได้ ควรมีการจัดส่งอาจารย์ผู้สอนและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานห้องสมุดอยู่แล้ว เข้าฝึกอบรมทักษะด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์เพิ่มเติม เพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาจัดหมวดหมู่ทรัพยากรและจัดระบบยืมคืนให้ถูกต้องยิ่งขึ้น ส่วนประเด็นห้องสมุดเปิดบริการยืมคืนในวันเสาร์และอาทิตย์นั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่าห้องสมุดควรจัดเปิดบริการ เนื่องจากโรงเรียนโสตศึกษามีนักเรียน

บางส่วนที่อยู่หอพักภายในโรงเรียน โสตศึกษา ทางห้องสมุดควรเปิดบริการดังกล่าวเพื่อให้นักเรียนได้ค้นคว้าศึกษาหาความรู้และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ หากบริการดังกล่าวไม่สะดวกสำหรับห้องสมุดบางแห่ง ซึ่งไม่มีบุคลากรควบคุมดูแลระหว่างวันหยุด อาจมีการจัดอาสาสมัครที่เป็นนักเรียนด้วยตนเองมาดูแลระหว่างวันหยุด หรือไม่เช่นนั้นการให้บริการควรเน้นจัดบริการสืบค้นข้อมูลผ่านระบบอินเทอร์เน็ต โดยห้องสมุดจัดคอมพิวเตอร์ที่เข้าใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อช่วยให้สามารถสืบค้นสารสนเทศที่ทันต่อเหตุการณ์ เพิ่มความรู้นอกเหนือจากศึกษาจากตำราหรือหนังสือเพียงอย่างเดียว เช่น ห้องสมุดจัดทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จัดรวบรวมสารสนเทศทางเว็บไซต์ หรือจัดหาฐานข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนได้ตลอดช่วงเวลา โดยไม่จำเป็นต้องเข้าค้นคว้าในห้องสมุดเพียงอย่างเดียว

ด้านทรัพยากรสารสนเทศ

ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันของห้องสมุด โรงเรียน โสตศึกษาด้านทรัพยากรสารสนเทศเป็นด้านที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับต่ำเป็นอันดับสองรองลงมาจากด้านการบริการห้องสมุด ซึ่งทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุตีพิมพ์นั้นมีความเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ส่วนทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อโสตทัศน์และประเภทอิเล็กทรอนิกส์มีความเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะประเด็นที่ห้องสมุดจัดวิดิทัศน์ที่มีตัวอักษรบรรยายได้ภาพบริการในห้องสมุด จัดหนังสือและวารสารอิเล็กทรอนิกส์อย่างเพียงพอ และจัดคอมพิวเตอร์ที่สามารถเข้าใช้อินเทอร์เน็ตให้บริการอย่างเพียงพอ จากหลักการจัดบริการห้องสมุดสำหรับผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ของสหพันธ์ระหว่างประเทศ ว่าด้วยสมาคมและสถาบันห้องสมุด (IFLA) เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการจัดบริการห้องสมุดแก่ผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน (Day, 2000 : 12 -22) กล่าวว่า ห้องสมุดควรรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศ เช่น วิดิโอเทป ภาพยนตร์ที่มีข้อความบรรยาย และจัดอุปกรณ์ที่จำเป็นเพียงพอแก่ผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และควรรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน วัฒนธรรมที่น่าสนใจของผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีประโยชน์ต่อทั้งบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและบุคคลปกติ ซึ่งห้องสมุดจำเป็นต้องมีหนังสือ สิ่งพิมพ์ต่างๆ และโสตทัศน์วัสดุเพื่อสนอง ความต้องการของผู้ใช้ (สุมน ถนอมเกียรติ (2541 : 15-16) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดารารัตน์ กำแหง (2544) ที่พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีความต้องการสารสนเทศทุกประเภทอยู่ในระดับมาก โดยมีความต้องการหนังสือตำรามากที่สุด และไม่มีการจัดทำทรัพยากรใหม่ๆ จากผลการวิจัยที่พบผู้วิจัยเห็นว่านอกจากสารสนเทศประเภทตีพิมพ์ เช่น หนังสือทั่วไปหรือ ตำราเรียนที่ห้องสมุดจัดเตรียมให้กับผู้ใช้แล้ว บุคลากรห้องสมุดควรมีการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศประเภทอิเล็กทรอนิกส์เช่น หนังสือหรือวารสารอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มเติม เนื่องจากในปัจจุบันเทคโนโลยี

มีความก้าวหน้ามากกว่าอดีตเป็นอย่างมาก นักเรียน นักศึกษาในสังคมปัจจุบันนิยมสืบค้นข้อมูลข่าวสารทางสื่ออินเทอร์เน็ตเป็นอย่างมาก รวมถึงนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินด้วยที่ทางโรงเรียนโสตศึกษาได้จัดให้มีชั่วโมงการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์และรวมถึงการสอนวิธีการสืบค้นสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ต ดังนั้นห้องสมุดควรมีการคัดสรรสารสนเทศที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เช่น ความรู้ทางสังคม วัฒนธรรม ศาสนา เศรษฐกิจ การเมืองหรือกฎหมายและสิทธิสำหรับผู้พิการเพื่อเป็นข้อมูลที่จะช่วยเหลือให้เด็กเหล่านี้มีทักษะ ความสามารถที่จะเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาได้ และใช้ชีวิตอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและพึ่งตนเองได้

ด้านการประชาสัมพันธ์โครงการของห้องสมุด

ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันของห้องสมุด โรงเรียนโสตศึกษาด้านการประชาสัมพันธ์โครงการของห้องสมุดมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางและน้อย ประเด็นที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับต่ำที่สุดคือ ห้องสมุดควรมีการประชาสัมพันธ์วิธีการศึกษาค้นคว้าสารสนเทศในห้องสมุดอย่างทั่วถึง กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ (2543 : 26) กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์คือการแจ้งให้ผู้บริการได้ทราบว่าห้องสมุดกำลังทำอะไรและมีบริการอะไรบ้าง และบริการเหล่านี้จะมีประโยชน์อย่างไร ดังนั้นการประชาสัมพันธ์จึงคล้ายกับการให้บริการแก่ผู้ใช้ ห้องสมุดจะต้องจัดการประชาสัมพันธ์อยู่เสมอเพื่อเผยแพร่กิจกรรมของห้องสมุด เพื่อเป็นการจูงใจให้ผู้ใช้บริการหันมานิยม สนใจห้องสมุดและสนับสนุนห้องสมุดมากขึ้น จากหลักการจัดบริการห้องสมุดสำหรับผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินของสหพันธ์ระหว่างประเทศ ว่าด้วยสมาคมและสถาบันห้องสมุด (IFLA) เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการจัดบริการห้องสมุดแก่ผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน (Day, 2000 : 12 -22) ด้านการประชาสัมพันธ์ของห้องสมุดว่า ห้องสมุดควรมีการประชาสัมพันธ์โครงการห้องสมุดในเชิงรุก โดยให้การสนับสนุนและส่งเสริมการให้บริการแก่ผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเพื่อให้พวกเขาได้เข้ามาใช้บริการของห้องสมุด ดังนั้นผู้วิจัยมีความเห็นว่าการจัดการประชาสัมพันธ์เชิงรุกเช่น จัดมุมแนะนำสารสนเทศไม่ว่าจะเป็นสิ่งพิมพ์ หรือสารสนเทศประเภทอิเล็กทรอนิกส์ที่เข้ามาใหม่ทุกสัปดาห์ หรือ ติดป้ายประกาศกิจกรรมที่ห้องสมุดจัดขึ้น ข่าวประชาสัมพันธ์ วันสำคัญในรอบปี จัดกิจกรรมการเล่านิทานหรือตอบปัญหาทักษะวิชาต่างๆ กิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นในโรงเรียน หรือกิจกรรมที่จัดขึ้นในชุมชนเพื่อเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนสนใจเข้าใช้ห้องสมุดเพิ่มมากขึ้น และควรมีการจัดประชาสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง และสิ่งสำคัญที่ห้องสมุดจัดคือ ควรมีการประชาสัมพันธ์วิธีการศึกษาค้นคว้าสารสนเทศในห้องสมุดอย่างทั่วถึง เนื่องจากนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เข้าใช้ห้องสมุดนั้นยังขาดทักษะการสืบค้นจึงควรมีการจัดป้ายแนะนำวิธีการสืบค้นสารสนเทศในภาษาที่ง่ายต่อการเข้าใจของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เช่น ใช้คำบรรยายได้ภาพเพื่อให้ง่ายแก่การเข้าใจ หรือ จัดชั่วโมงสอนการใช้ห้องสมุดและการสืบค้นสารสนเทศห้องสมุดแก่นักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้มีทักษะในการสืบค้น

สารสนเทศได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว กิจกรรมดังกล่าวยังช่วยส่งเสริมการเข้าใช้ห้องสมุดของนักเรียนได้อีกทางหนึ่งด้วย

ด้านสภาพแวดล้อม

ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันของห้องสมุดด้านสภาพแวดล้อมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางและน้อยเป็นส่วนใหญ่ ในประเด็น ห้องสมุดมีสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อยจัดอุปกรณ์ตกแต่งห้องสมุดเพื่อช่วยให้เกิดความสดชื่นสบายตา เช่น จัดไม้กระถาง แจกันดอกไม้ตามจุดต่างๆ ของห้องสมุด ติดตั้งสัญญาณเตือนภัยที่เป็นไฟกระพริบภายในห้องสมุด และจัดเอกสารคู่มือที่มีคำบรรยายประกอบวีดิทัศน์หรือภาพยนตร์ให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน การจัดสภาพแวดล้อมของห้องสมุดนั้นควรจัดให้มีความสะอาด อากาศถ่ายเทได้สะดวก แสงสว่างมีเพียงพอ ไม่มีเสียงรบกวน มีความร่มรื่น จัดเนื้อที่ให้บริการอำนวยความสะดวกแก่การเข้าใช้ จัดพัสดุครุภัณฑ์ที่จำเป็นเพื่อจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุดเช่น ชั้นวางหนังสือ ชั้นวางวารสาร ที่วางหนังสือพิมพ์ เก้าอี้ โต๊ะอ่านหนังสือ ถึงรวมติดป้ายประกาศข่าวของห้องสมุด รายละเอียดต่างๆ เหล่านี้จะเป็นสิ่งที่เชิญชวนให้ผู้ใช้เข้ามาใช้บริการจากห้องสมุด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2543 : 38-42 ; พวงแก้ว กิจธรรม, 2548 : 4 ; Junor และ Taylor อ้างจาก ดารารัตน์ กำเสรีฐิ, 2544 : 44-45 ; Playforth , 2004) และ Metcalf (1981 : 628-629) บรรณารักษ์ของห้องสมุดโรงเรียนที่สอนผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในรัฐอิลลินอยส์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้เสนอลักษณะการให้บริการแก่ห้องสมุดแก่ผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินว่า ควรจัดทำภาพยนตร์ที่มีคำอธิบายประกอบบริเวณด้านล่างของจอ (Captioned film) มาบริการในห้องสมุด การจัดทำคำอธิบายประกอบประเภทนี้ยังสามารถจัดทำกับทัศนวัสดุประเภทอื่นๆ ได้ตามความเหมาะสม และการจัดสภาพแวดล้อมของห้องสมุดของผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินของ Junor และ Taylor (Junor and Taylor อ้างจาก ดารารัตน์ กำเสรีฐิ, 2544 : 44-45) กล่าวว่า ห้องสมุดสำหรับผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินควรมีการติดตั้งสัญญาณต่างๆ ที่ใช้สายตามองเห็นแทนสัญลักษณ์แทนเสียง เช่น สัญญาณบอกเวลาเปิดปิดห้องสมุด สัญญาณเตือนที่เป็นไฟกระพริบ หรือสัญญาณที่ใช้ทั้งเสียงและแสงสว่างไปพร้อมๆ กัน สอดคล้องกับการศึกษาบริการห้องสมุดสำหรับนักศึกษาหูหนวกและหูตึง : กรณีศึกษาวิทยาลัยราชสุดา ของดารารัตน์ กำเสรีฐิ (2544) พบว่า นักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและบุคลากรห้องสมุดวิทยาลัยราชสุดามีความต้องการด้านสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่อยู่ในระดับมาก โดยมีความต้องการสัญญาณเตือนภัยที่เป็นไฟกระพริบมากที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาห้องสมุดกับคนพิการ ของชาโรณี เชาศิลป์ (2541) ที่พบว่าปัญหาของห้องสมุดสำหรับผู้พิการ คือ ห้องสมุดไม่ได้ติดตั้งสัญญาณเตือนภัยที่เป็นไฟกระพริบ สัญญาณบอกเวลาแทนเสียง รวมทั้งป้ายสติ๊กเกอร์บอกทิศทางที่ช่วยอำนวยความสะดวกให้ผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และยังสอดคล้องกับการศึกษาความต้องการบริการห้องสมุดของนักเรียนโรงเรียน

โสตศึกษาในประเทศไทยของ ทศพร ทิพย์ศุภราชภูรี (2531) ที่พบว่าครูบรรณารักษ์มีความเห็นว่า ห้องสมุดมีครุภัณฑ์ไม่เพียงพอ ไม่เหมาะสมกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และห้องสมุดยังไม่ได้ติดตั้งอุปกรณ์เฉพาะ เช่น สัญญาณไฟกระพริบ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ห้องสมุดควรมีความสะอาด และเป็นระเบียบเรียบร้อย จัดอุปกรณ์ตกแต่งห้องสมุดเพื่อช่วยให้เกิดความสดชื่นสบายตาเพิ่มมากขึ้น เพื่อเป็นการจัดบรรยากาศกระตุ้นให้นักเรียนเข้ามาใช้บริการของห้องสมุดได้อีกทางหนึ่ง และห้องสมุดควรมีการติดตั้งสัญญาณเตือนภัยที่เป็นไฟกระพริบภายในห้องสมุด เนื่องจากห้องสมุดโรงเรียนโสตศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีการติดตั้งทั้งสัญญาณไฟและเสียงดังนั้นควรมีการติดตั้งเพื่อบอกเหตุเมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน เช่น ไฟไหม้ หรือเกิดภัยธรรมชาติ และส่วนการจัดเอกสารคู่มือที่มีคำบรรยายประกอบ ดีวีดีหรือภาพยนตร์ให้แก่แก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินนั้นห้องสมุดควรมีการจัดทำเพิ่มมากขึ้น เพราะถ้าหากมีเอกสารคู่มือให้นักเรียนได้ศึกษาก่อนการดูภาพยนตร์จะทำให้เด็กมีความเข้าใจเนื้อหาของภาพยนตร์และมีความเข้าใจเนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น เพราะทักษะการอ่านของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินกับนักเรียนที่มีความได้ยินปกติต่างกัน การอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินนั้นเปรียบเสมือนการอ่านภาษาต่างประเทศอีกภาษาหนึ่ง ทั้งไวยากรณ์และคำศัพท์ในสัญลักษณ์ของผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินนั้นมีอยู่จำกัด เพราะฉะนั้นคำศัพท์บางคำของผู้ที่มีการได้ยินปกติ ไม่อาจทำให้ผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเข้าใจความหมายเช่นเดียวกันได้ ดังนั้นหากมีการเตรียมเอกสารคู่มือที่มีการอธิบายประกอบภาพยนตร์ หรืออธิบายสารสนเทศชนิดต่างๆ ที่ยากแก่การเข้าใจได้นั้นจะเป็นประโยชน์และช่วยส่งเสริมให้เกิดการรับรู้ เข้าใจข้อมูลข่าวสารแก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินยิ่งขึ้น

ด้านบุคลากรห้องสมุดที่มีความสามารถในการสื่อสารกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันของห้องสมุดโรงเรียนโสตศึกษาด้านบุคลากรห้องสมุดที่มีความสามารถในการสื่อสารกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์หรือในสาขาที่เกี่ยวข้อง และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีใบประกาศนียบัตรรับรองการผ่านการอบรมวิธีการสื่อสารกับผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในลักษณะต่างๆ เช่น ภาษามือ การสะกดด้วยนิ้วมือ สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ (สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ อ้างจาก วาณี ฐาปนวงศ์สานติ, 2543 : 47-48) กล่าวว่า มาตรฐานบุคลากรห้องสมุดของโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาได้หนดการศึกษาของบรรณารักษ์ว่าต้องมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีทางบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ หรือประกาศนียบัตรและวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์เป็นอย่างน้อย และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดควรมีวุฒิอย่างต่ำประกาศนียบัตรวิชาชีพพาณิชยกรรม หรือมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า สอดคล้องกับหลักการ

จัดบริการห้องสมุดสำหรับผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ของสหพันธ์ระหว่างประเทศ ว่าด้วย สมาคมและสถาบันห้องสมุด (IFLA) เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการจัดบริการห้องสมุดแก่ผู้ที่มีความ บกพร่องทางการได้ยิน (Day, 2000 : 12 -22) ด้านบุคลากรห้องสมุดว่าห้องสมุดควรจัดหาบรรณารักษ์ที่ มีความชำนาญ มีวุฒิการศึกษาหรือมีใบรับรองในการอบรมการให้บริการแก่ผู้ที่มีความบกพร่องทางการ ได้ยินและด้านการสื่อสารกับผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เจ้าหน้าที่ของห้องสมุดควรทุกคนควร ได้รับการฝึกอบรมภาษามือที่จำเป็น เพื่อใช้ในการสื่อสารกับผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรจัดหาบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุดที่จบการศึกษา อย่างน้อยในระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ เพื่อที่จะได้นำความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการด้านต่างๆ ในห้องสมุดโรงเรียน โสตศึกษาได้อย่างถูกต้องตาม หลักการทางบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ และสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ บรรณารักษ์หรือ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดจะต้องมีใบประกาศนียบัตรผ่านการฝึกอบรมการใช้ภาษามือที่จำเป็นในห้องสมุดเพื่อ สื่อสารกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินได้สะดวกยิ่งขึ้น หากห้องสมุดโรงเรียน โสตศึกษา แห่งใดไม่อาจจัดหาบุคลากรที่มีความสามารถดังกล่าวได้ ควรจัดส่งผู้ดูแลห้องสมุดไม่ว่าจะเป็น อาจารย์ผู้สอนหรือเจ้าหน้าที่เข้าอบรมทักษะทางบรรณารักษศาสตร์สารนิเทศศาสตร์และทักษะการ สื่อสารภาษาเพิ่มเติม เพื่อที่จะช่วยให้บุคลากรดังกล่าวมีทักษะเพิ่มขึ้นและนำมาจัดบริการที่ถูกต้อง ตามหลักการและเป็นประโยชน์แก่นักเรียนผู้ใช้บริการห้องสมุดได้ดียิ่งขึ้น

เมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของอาจารย์ผู้สอนต่อห้องสมุดโรงเรียน โสตศึกษาตามตัวแปร เพศ ระดับการศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน และลักษณะของการได้ยิน ผลปรากฏดังนี้

1) เปรียบเทียบความคาดหวังต่อห้องสมุดโรงเรียน โสตศึกษาของอาจารย์ผู้สอนตามตัวแปรเพศ

จากการเปรียบเทียบความคาดหวังของอาจารย์ผู้สอนตามตัวแปรเพศ พบว่า อาจารย์ผู้สอนทั้ง เพศชายและเพศหญิงมีความคาดหวังโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันในทุกด้านเช่นกัน จึงไม่ สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ถึงแม้ว่าเพศจะเป็นปัจจัยที่แสดงถึงความแตกต่างด้านสรีระของบุคคล เป็นตัวกำหนดบทบาทและบุคลิกภาพในสังคม ชุมชน และครอบครัว ความแตกต่างที่ชัดเจนทำให้มี กิจกรรมที่เป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละเพศ แต่ไม่ทำให้ความคาดหวังของอาจารย์ผู้สอนทั้งชายและ หญิงต่อห้องสมุดโรงเรียน โสตศึกษามีความแตกต่างกัน ขัดแย้งกับจากการศึกษาวิจัยของชูศรี ว่างสานุวัตร (2544) เรื่องความคาดหวังในทรัพยากรสารสนเทศและคุณภาพของงานบริการห้องสมุด : ศึกษาเฉพาะกรณีของผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคลภายนอก ฝ่ายหอสมุดคุณหญิงหลง อรรถกระวีสุนทร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่า เพศหญิงมีความคาดหวังในทรัพยากรสารสนเทศและคุณภาพของ งานบริการห้องสมุดมากกว่าเพศชาย

2) เปรียบเทียบความคาดหวังต่อห้องสมุดโรงเรียน โสตศึกษาของอาจารย์ผู้สอนตามตัวแปรระดับการศึกษา

จากการเปรียบเทียบความคาดหวังอาจารย์ผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคาดหวังโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อาจารย์ผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคาดหวังไม่แตกต่างกันทุกด้านเช่นกัน จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ขัดแย้งกับงานวิจัยของเบญจภรณ์ สมุดอินแก้ว (2543) ที่ศึกษาความพึงพอใจและความคาดหวังของผู้ใช้บริการหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ พบว่า ผู้ใช้ที่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอกมีความคาดหวังในการใช้บริการของหอสมุดแตกต่างกันสี่ด้านคือ บริการยืมคืน บริการสิ่งพิมพ์ลักษณะพิเศษ บริการสืบค้นห้องสมุด และบริการอื่นๆ

3) เปรียบเทียบความคาดหวังต่อห้องสมุดโรงเรียน โสตศึกษาของอาจารย์ผู้สอนตามตัวแปรกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน

จากการเปรียบเทียบความคาดหวังอาจารย์ผู้สอนที่สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ต่างกัน มีความคาดหวังโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก สาระการเรียนรู้บังคับ และสาระการเรียนรู้เลือกนั้นแบ่งออกเป็น 8 กลุ่มคือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานและอาชีพและภาษาต่างประเทศ มีจำนวนอาจารย์ผู้สอนที่สอนทั้งสองกลุ่มสาระการเรียนรู้ด้วย ร้อยละ 11.5 (หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549) และระดับการศึกษาของอาจารย์ส่วนมากอยู่ในระดับปริญญาตรี จึงมีส่วนทำให้อาจารย์ที่สอนวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนต่างกันมีความคาดหวังไม่ต่างกัน

4) เปรียบเทียบความคาดหวังต่อห้องสมุดโรงเรียน โสตศึกษาของอาจารย์ผู้สอนตามตัวแปรลักษณะของการได้ยิน

จากการเปรียบเทียบความคาดหวังของอาจารย์ผู้สอนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและอาจารย์ผู้สอนที่มีการได้ยินปกติมีความคาดหวังโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

และเมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังต่อห้องสมุดโรงเรียน โสตศึกษาของผู้บริหารตามตัวแปรเพศระดับการศึกษา และตำแหน่งความรับผิดชอบ ผลปรากฏดังนี้

1) เปรียบเทียบความคาดหวังต่อห้องสมุดโรงเรียน โสตศึกษาของผู้บริหารตามตัวแปรเพศ

จากการเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้บริหารทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความคาดหวังโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านย่อย พบว่า ด้านการบริการ และด้านการประชาสัมพันธ์โครงการของห้องสมุด มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารเพศชายมีความคาดหวังมากกว่าผู้บริหารเพศหญิงทั้งสองด้าน

จึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของชูศรี วัฒนาวุฒ (2544) พบว่า ปัจจัยด้านเพศมีความแตกต่างกัน แต่ขัดแย้งกับงานวิจัยของ นันทน์ภัส ราชเสน (2547) ที่ศึกษาการใช้ อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนโสตศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า ผลการ เปรียบเทียบการใช้อำนาจของผู้บริหาร โรงเรียน โสตศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามตัวแปรเพศ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2) เปรียบเทียบความคาดหวังต่อห้องสมุดโรงเรียนโสตศึกษาของผู้บริหารตามตัวแปรระดับ การศึกษา

จากการเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้บริหารที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคาดหวัง โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความ คาดหวังไม่แตกต่างกันทุกด้านเช่นกัน จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่สอดคล้องกับงานวิจัย ของนันทา แววสง่า (2535) ที่ศึกษาปัญหาและความต้องการของผู้บริหารและครู โรงเรียนประถมศึกษา ดำเนินงานตามโครงการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตจังหวัดปัตตานี พบว่า ผู้บริหารและครูโรงเรียน ประถมศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีระดับปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการการศึกษาเพื่อ พัฒนาหมู่บ้านในเขตจังหวัดปัตตานีไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของบุษกร เพ็ชรพวง (2547) ที่ศึกษาสภาพปัญหาการปฏิบัติงานตามกระบวนการพัฒนาบุคลากรของผู้บริหาร โรงเรียน ประถมศึกษา จังหวัดยะลา พบว่า ระดับการศึกษาของผู้บริหาร ไม่แตกต่างกัน ขัดแย้งกับงานวิจัยของ คำวง ฝ่ายพนอม (2531) ที่ศึกษาความคิดเห็นของกลุ่ม โรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของ ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครพนมพบว่า คณะกรรมการ กลุ่ม โรงเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหาร โรงเรียน โดยรวม แตกต่างกัน คือ กรรมการกลุ่ม โรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปมีความคิดเห็นมากกว่า กรรมการกลุ่ม โรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี

3) เปรียบเทียบความคาดหวังต่อห้องสมุดโรงเรียนโสตศึกษาของผู้บริหารตามตัวแปรตำแหน่ง ความรับผิดชอบ

จากการเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้บริหารที่มีตำแหน่งความรับผิดชอบต่างกันมีความ คาดหวังโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ถึงแม้ว่าตำแหน่งจะ มีส่วนทำให้ความคาดหวังของแต่ละบุคคลแตกต่างกันออกไป หรือบุคคลในตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง นั้น ควรจะมีการกระทำหรือแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมา (ภิญโญ สาธร, 2523 ; สงวน สิทธิเลิศอรุณ, 2522 ; งามพิศ สัตย์สงวน, 2532 อ้างถึงใน ปกครอง รัตนชุม, 2539 : 11) แต่ตำแหน่ง ความรับผิดชอบของผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการของโรงเรียนโสตศึกษาก็ไม่แตกต่างกัน

และเมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังต่อห้องสมุดโรงเรียน โสตศึกษาของอาจารย์ผู้สอนและผู้บริหารต่อห้องสมุดโรงเรียน โสตศึกษา

จากการเปรียบเทียบความคาดหวังของอาจารย์ผู้สอนและผู้บริหาร พบว่า มีความคาดหวังโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการศึกษาความคิดเห็นสภาพปัจจุบันของห้องสมุดโรงเรียน โสตศึกษาของอาจารย์ผู้สอนและผู้บริหาร พบว่ามีความคิดเห็นส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางและระดับน้อย โดยอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางสองด้าน คือ ด้านบุคลากรห้องสมุดที่มีความสามารถในการสื่อสารกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และด้านสภาพแวดล้อม ส่วนด้านอื่นๆ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย คือ ด้านการประชาสัมพันธ์โครงการของห้องสมุด ด้านการบริการของห้องสมุด และด้านทรัพยากรสารสนเทศ แต่สำหรับผู้บริหารนั้นมีความคิดเห็นสูงสุดอยู่ในระดับปานกลางทุกรายด้าน คือ ด้านบุคลากรห้องสมุดและการสื่อสารกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านการประชาสัมพันธ์โครงการของห้องสมุด ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และด้านการบริการของห้องสมุด จึงส่งผลให้ความคาดหวังโดยรวมของอาจารย์ผู้สอนและผู้บริหารอยู่ในระดับมากเช่นกันทุกรายด้าน

จากทฤษฎีแห่งความความคาดหวังของ Vroom (อ้างถึงใน ปกครอง รัตนชุม, 2539 : 17) และ Lewin และ Tolman (1995) จึงกล่าวได้ว่า หากบุคคลใดๆ มีความมีความคาดหวังต่อเป้าหมายนั้นๆ มากเพียงใดก็จะส่งผลให้มีความต้องการจะพัฒนาสิ่งๆ นั้นมากไปตามความคาดหวัง ดังเช่นผลการวิจัยที่พบว่า ความคาดหวังของอาจารย์ผู้สอนและผู้บริหารต่อห้องสมุดโรงเรียน โสตศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน เนื่องมาจากอาจารย์ผู้สอนและผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบันของห้องสมุดโรงเรียน โสตศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางและน้อย จึงส่งผลให้ความคาดหวังต่อห้องสมุดโรงเรียน โสตศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยอาจารย์ผู้สอนมีความคาดหวังสูงสุดอยู่ในระดับมากในด้านบุคลากรห้องสมุดที่มีความสามารถในการสื่อสารกับผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินอาจารย์ผู้สอนคาดหวังว่าบุคลากรของห้องสมุดโรงเรียน โสตศึกษาควรจบการศึกษาอย่างน้อยในระดับปริญญาตรี สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ เพื่อที่บุคลากรจะได้นำความรู้ความสามารถในด้านบรรณารักษศาสตร์มาจัดบริหารและจัดบริการของห้องสมุด ที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินได้อย่างเหมาะสมและถูกต้องตามหลักการทางบรรณารักษศาสตร์ และบุคลากรห้องสมุดโรงเรียน โสตศึกษาควรมีใบประกาศนียบัตรรับรองการผ่านการอบรมวิธีการสื่อสารกับผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในลักษณะต่างๆ เช่น ภาษามือ การสะกดด้วยนิ้วมือหรือการสื่อสารรวม ดังนั้นการที่จะพัฒนาบุคลากรห้องสมุดโรงเรียน โสตศึกษาให้เป็นไปตามความคาดหวังของอาจารย์ผู้สอนได้ ทางสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนควรมีหลักสูตรสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์เพื่อผลิตบุคลากรให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านบรรณารักษศาสตร์เพื่อมาดูแลห้องสมุด และควรจัดให้มีวิชาเกี่ยวกับการบริหาร จัดบริการสำหรับผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ในสถานศึกษาเพิ่มเติมในหลักสูตร เพื่อสนองตอบต่อพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ที่กล่าวว่า “คนพิการมีสิทธิได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล” (พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ พ.ศ. 2551, 2551)

สำหรับผู้บริหารมีความคาดหวังสูงสุดอยู่ในระดับมากในด้านสภาพแวดล้อม โดยผู้บริหารมีความคาดหวังว่าห้องสมุดโรงเรียนโสตศึกษาควรมีความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย จัดตกแต่งห้องสมุดให้สดชื่นสบายตา เพื่อดึงดูดความสนใจให้นักเรียนเข้ามาใช้บริการของห้องสมุด และห้องสมุดควรมีการจัดอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้โดยการติดป้ายสัญลักษณ์ไว้ตามจุดต่างๆ ของห้องสมุด และจัดทำเอกสารคู่มือที่มีคำบรรยายประกอบดีวีดี หรือภาพยนตร์ให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ดังนั้นการที่จะพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เป็นไปตามความคาดหวังได้ผู้บริหารควรกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและนโยบายแก่ห้องสมุดโรงเรียนโสตศึกษาในด้านสภาพแวดล้อมไม่ว่าจะเป็นด้านการการจัดสิ่งแวดลอมห้องสมุด การจัดครุภัณฑ์ห้องสมุดและการจัดอำนวยความสะดวกแก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในห้องสมุด สิ่งต่างๆ เหล่านี้ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายไว้ อย่างชัดเจนเพื่อสนองตอบต่อ พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ที่กล่าวว่า “ให้มีนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ แผนการจัดสรรทรัพยากรและแนวทางการพัฒนาบริหารและจัดการศึกษาสำหรับคนพิการทุกระบบ” (พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ พ.ศ. 2551, 2551)

ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับอาจารย์ผู้สอน ผู้บริหาร และครูบรรณารักษ์ นำผลการวิจัยไปปรับใช้ในห้องสมุดโรงเรียนโสตศึกษาดังนี้

1. เนื่องจากผลการวิจัยด้านทรัพยากรสารสนเทศ พบว่า ทั้งอาจารย์ผู้สอนและผู้บริหาร โรงเรียนโสตศึกษามีความคาดหวังในระดับมาก จึงควรมีการจัดหาและการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ทั้งประเภทสิ่งพิมพ์ โสตทัศนวัสดุและอิเล็กทรอนิกส์สำหรับห้องสมุดโรงเรียนโสตศึกษา เช่น จัดทำหนังสือที่มีภาษามือกำกับ หนังสือภาพ วัสดุทัศนที่มีล่ามภาษามือบรรยายประกอบ หรือมีตัวอักษรวิ่งบรรยายได้ภาพ และมีหนังสืออิเล็กทรอนิกส์หรือวารสารอิเล็กทรอนิกส์ให้บริการอย่างเพียงพอ
2. เนื่องจากผลการวิจัยด้านการบริการของห้องสมุด พบว่า ทั้งอาจารย์ผู้สอนและผู้บริหาร โรงเรียนโสตศึกษามีความคาดหวังในระดับมาก จึงควรมีการจัดโครงการอบรม วิธีการและระเบียบการเข้าใช้ห้องสมุดให้นักเรียน รวมถึงการดูแลรักษาความสะอาดเรียบร้อยของห้องสมุด เพื่อให้นักเรียนได้เกิด

ความตระหนักถึงการรักษาสภาพแวดล้อมของห้องสมุดให้เป็นระเบียบอยู่เสมอ และควรมีการจัดโครงการฝึกอบรมการให้บริการของห้องสมุด ให้แก่นักเรียนที่เป็นอาสาสมัครช่วยงานในห้องสมุด เพื่อช่วยแก้ปัญหาไม่มีเจ้าหน้าที่ห้องสมุดอยู่ประจำห้องสมุด

3. เนื่องจากผลการวิจัยด้านการประชาสัมพันธ์โครงการของห้องสมุด พบว่า ทั้งอาจารย์ผู้สอนและผู้บริหาร โรงเรียนโสตศึกษามีความคาดหวังในระดับมาก จึงควรมีการจัดประชาสัมพันธ์โครงการและกิจกรรมของห้องสมุดอย่างต่อเนื่องและเพิ่มมากขึ้น เพื่อส่งเสริมการเข้าใช้และร่วมทำกิจกรรม อันจะช่วยพัฒนาความรู้และทักษะของนักเรียนต่อไป
4. เนื่องจากผลการวิจัยด้านสภาพแวดล้อม พบว่า ทั้งอาจารย์ผู้สอนและผู้บริหาร โรงเรียนโสตศึกษามีความคาดหวังในระดับมาก จึงควรมีการจัดบรรยากาศ จัดมุมเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ เช่น มุมคณิตศาสตร์ มุมภาษาไทย หรือมุมภาษามือไทยและมุมภาษามือต่างประเทศ เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนเข้ามาใช้บริการในห้องสมุด

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการบริการของห้องสมุด โรงเรียนโสตศึกษาที่เหมาะสมสำหรับผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินให้ประเทศไทย
2. ควรมีการวิจัย สร้างฐานข้อมูลสารสนเทศจากแหล่งข้อมูลทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเพิ่มแหล่งสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ ให้แก่ผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน